

lük melyik tekinthető a legautentikusabbnak. Ezt vettem alapul.

A plasztilínból elkészült domborművet a Budapest Galéria bírálta el (ez kötelező köztéri alkotásoknál), és csak ezt követően indulhatott el a meglehetősen bonyolult engedélyezési procedura, amelynek során egyébként valamennyi intézmény, hivatal, tisztségviselő a legmesszebbmenően segítőkész volt.

Érdemes pár szót ejteni magáról a táblán megörökített eseményről is. József nádor és ifjú felesége, Alekszandra Pavlovna, 1800. február havában foglalták el budai rezidenciájukat, amelyet példátlan ünneppsorozat kísért. Ebbe illeszkedett a március 8-án a trónteremben megtartott koncert, amelyen Haydn oratóriumát, *A teremtetést* maga a szerző vezényelte. Már csak a nyelvi lelemény és ízes stílus okán is érdekes olvasmány a *Pesti Hírmondó* korabeli beszámolója:

„Budán, Mártz. 8 dik estvőjét, melly t. i. a' Főhertzeg Náador-Ispány' születése napját meg előző estve vala, jelesen meg-inneplette a' Császári Hertzegaszszony: bé-vezetvén kedves Férjét a' lakópaltájok szálájába, mellybe már a' Budai 's Pesti Nemesség nagy számmal fel vólt gyülekezve, 's a' mellynek több kellemetes ki világosítása, között, két oldalról, hosszas kerekdedségű formában, illy rövid, de kettős értelem' nyilatkoztatására is igen alkalmas Fel-írást tüntettek ragyogó betűk, a' fényes Gyülekezet' szemeibe: Harmonie parfaite (Tökélletes Harmónia vagy Egygyesség). A' F. Pár között uralkodó szép Egygyességnek még hathatósabb meg-tisztelésére el éneklődött 's muzsikálódott annakutánna, az a' felséges és a' hangokat oly gyönyörködtető módra

egygyeztető, Teremtés nevezetű Szerzeménynye Haydn-nek, kit a' mint írtuk, különösen e' végre hívott le a' Császári Hertzegaszszony. Az éneklésnek 's muzsikának tsupa kedvellésből való gyakorlói is, számosan vóltak a' rendes muzsikusokon kívül, eszközök, Haydn Úr igyekezetének, a' telyes meg-elégedésig való végre-hajtásában.”

Az előadás nagy hatással volt a korabeli zenei és kulturális életre, azt követően a mű többször is elhangzott országszerte, kottáját pedig még abban az évben kiadták Budán. A Déli-pályaudvarral szemben álló házra 1814-ben egy emeletet húztak, amelynek homlokzatára a teremtetés pillanatát ábrázoló, eredetileg színes dombormű került. Erről kapta a ház egyik oldalán húzódó utca a Schöpfung-gasse nevet (amit később „Alkotás”-nak fordítottak, s máig így használják), míg a másik oldalán induló utcát a kékre festett földgolyóról Kék Golyó utcának nevezték el. Az épületet 1834-ben lebontották, de a dombormű ma is látható a Kiscelli Múzeumban.

Természetesen tisztában vagyok azzal, milyen óriási dolog, mekkora siker és kivételes lehetőség az, hogy egy alkotásom a Budai Vár legpatinásabb épületének, a Királyi Palotának a homlokzatára kerülhetett. Ezt a ténytet életem nagy szerencséjének tekintem, amely azonban nagyon sok remek és jó szándékú ember biztatása, bátorítása és barátsága nélkül sohasem valósulhatott volna meg.

* Strém Kálmán születésének 75. évfordulója tiszteletére 2009-ben adta ki a Klasszikus és Jazz Kiadó a *Strém Kálmán – A hangversenyrendezés művésze* című könyvét a Gramofon Könyvek sorozat tagjaként.

Az én operám

Az ötvenes évek elején izzó operarajongás dívott Budapesten. Jegyhez jutni csak csoda vagy nagy küzdelem árán lehetett. A küzdelem egyik formájáról számolok be. Gimnazista osztálytársaimnak mintegy fele tartozott az operajárók táborába.

A jegyvétel rendje – az igazgatóság intézkedése alapján – a következő volt: egy hétre előre lehetett jegyet kapni, mégpedig úgy, hogy ez a

lehetőség vasárnap délelőtt 10-kor, a pénztárnyitással kezdődött. 1 ember 1 előadásra két jegyet kaphatott. A vasárnap délelőtti pénztárnyitás sora a szombat esti előadás után állt össze, mégpedig úgy, hogy valaki sorszámot osztott. Nem tudom, ki volt ez a valaki, azt sem tudom, állandó személy volt-e, vagy hetenként más és más, de a „sorállás” hétről hétre több éven keresztül így szerveződött. A sorállást

